

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ**

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«СТАТИСТИКА У ТУРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Галузь знань - 24 Сфера обслуговування

Спеціальність – 242 Туризм і рекреація

Освітньо-професійна програма – «Туризм і рекреація»

Кількість кредитів – 4

Рік підготовки – 3, семестр – 5

Компонент освітньо-професійної програми – обов'язковий, професійний.

Дні занять – відповідно до розкладу занять у ЛНУП.

Консультації – онлайн і офлайн відповідно до графіку консультацій кафедри.

Мова викладання – українська.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

Крупа Оксана Миколаївна, кандидатка економічних наук, доцентка, завідувачка кафедри туризму.

Контактна інформація:

Адреса: 80381, вул. В. Великого, 1,
м. Дубляни, Львівський район, Львівська
область, кім. 312.

e-mail: krupaom@lnup.edu.ua

Телефон: +38-097-13-22-594.

Викладачка з 21-річним досвідом, автор та співавтор понад 40 наукових статей, 4 наукових монографій, 55 тез конференцій, 50 навчально-методичних розробок.

Читає освітні компоненти: Основи наукових досліджень, Інноваційні технології у туризмі, Аналіз діяльності туристичних підприємств, Статистика у туристичній діяльності.

Наукові інтереси: економічна оцінка умов та ефективності функціонування туристичних підприємств, обґрунтування напрямів їх інноваційного розвитку, розробка механізму подолання кризових явищ у сфері туризму та рекреації, спричинених світовою пандемією Covid-19 та російсько-українською війною.

Анотація освітнього компонента. Статистика здійснює збирання, обробку та аналіз даних про масові соціально-економічні явища, які характеризують всі сторони життя та діяльності населення, виявляє взаємозв'язки різних сторін в економіці, вивчає динаміку її розвитку та прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях. Статистичні прийоми і методи широко застосовуються в маркетингових і соціологічних дослідженнях, туризмі, страхуванні, торгівлі, підприємстві та інших напрямках наукової та практичної діяльності. Знання статистичної методології дозволяє фахівцям різного профілю впевнено орієнтуватися й успішно вирішувати професійні завдання в умовах великої кількості інформації.

Освітній компонент “Статистика у туристичній діяльності” є обов’язковим і належить до циклу професійної підготовки за освітньою програмою “Туризм і рекреація” спеціальності 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування, який викладається в 5 семестрі в обсязі 4 кредити. Підсумковий контроль – екзамен.

Метою освітнього компонента є отримання здобувачами вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок з наукових основ дослідження, статистичних методів та прийомів, вмінь їх використання для дослідження явищ і процесів, що відбуваються у суспільному житті та сфері туризму та рекреації, опанування методів статистичного аналізу.

Завдання освітнього компонента - вивчення методологічних та методичних питань статистичного дослідження соціальних і демографічних явищ та процесів, принципів організації статистичних спостережень, методики розрахунку показників, прийомів статистичного аналізу та подання інформації, що дасть можливість виробити навички практичного використання статистичних методів та прийомів у процесі прийняття управлінських рішень.

Формат освітнього компонента – проведення лекцій і практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем; виконання самостійної роботи здобувачами; проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів).

В карантинних умовах COVID-19 та воєнного стану в Україні допускається проведення лекцій і практичних занять у дистанційній формі з використанням платформ: Moodle, Microsoft Teams, Zoom, Skype, Viber.

Освітній контент

№	Теми	Результати навчання
1	Предмет, метод і принципи організації статистики. Статистичне спостереження	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ методику збору та аналізу інформації, необхідної для дослідження індустрії туризму та рекреації; ▪ сутність, принципи та процедури зведення та групування статистичних даних; ▪ сутність, види та порядок розрахунку статистичних абсолютних, відносних та середніх показників; ▪ сутність та складові елементи ряду динаміки, характеристики інтенсивності та основної тенденції розвитку; ▪ базові поняття й категорії статистики туризму з точки зору попиту, а також класифікацію продуктів і видів діяльності в туризмі; ▪ систему показників статистики туризму; ▪ статистичну звітність про туристичну діяльність та інші джерела інформації в статистиці туризму; ▪ методологічні основи статистики колективних засобів розміщення; ▪ завдання статистики туристичних потоків та їх показники. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ збирати та обробляти статистичну інформацію щодо туристично-рекреаційної діяльності; ▪ зводити та групувати матеріали статистичного спостереження, виявляти зв'язки між окремими явищами та процесами в туризмі; ▪ обчислювати узагальнюючі статистичні показники та надавати їх економічну інтерпретацію; ▪ виконувати статистичну оцінку однорідності зібраного статистичного матеріалу;
2	Туризм як об'єкт статистичного вивчення	
3	Зведення і групування статистичних даних. Графічний метод. Статистичні таблиці	
4	Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму	
5	Аналіз інтенсивності динаміки та тенденцій розвитку	
6	Статистичні методи аналізу кореляційних зв'язків	
7	Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристичних потоків	
8	Комплексна оцінка сезонності туризму	
9	Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності	

10	Статистика колективних засобів розміщення туристів	<ul style="list-style-type: none"> ▪ вивчати динаміку явищ і процесів у туризмі, тенденцій і закономірностей їх розвитку; ▪ аналізувати складні явища та процеси у туризмі, виявляти дії окремих чинників у їх розвитку з використанням комп'ютерної техніки.
11	Статистика надходжень і витрат, пов'язаних з туризмом	
12	Аналіз інтенсивності розвитку та сезонності туристичних потоків	

Формування програмних компетентностей

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

К09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

К18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.

К24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, вміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

К30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.

Програмні результати навчання:

ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

Перелік соціальних, універсальних, “м'яких” навичок (soft skills)

1. допитливість – відбувається під час засвоєння теоретичного матеріалу та здійснення самостійної роботи з метою розширення знань з освітнього компонента;

2. наполегливість – проявляється під час виконання практичних робіт та індивідуальних завдань;

3. вміння працювати в команді - вміння слухати і поєднувати власні амбіції із колективною справою, вміння переконувати і знаходити компроміс, застосовується під час дискусійних обговорень, в ділових іграх, при опрацюванні практичних кейсів;

4. відповідальність – почуття обов'язку перед одногрупниками, необхідність пояснити причини невиконання чи невчасного виконання завдання та шляхи виправлення ситуації;

5. креативність, критичне мислення – вміння знаходити нестандартні нові рішення знайомих ситуацій, розуміння, аналіз, пошук вирішення актуальних проблем у розрізі освітнього компонента та висвітлення результатів під час занять, участь в конференціях і круглих столах, наукові публікації;

6. системне мислення – вміння планувати, ставити поточні та кінцеві цілі та реалізовувати їх, аналізувати складні ситуації, знаходити оптимальне рішення;

7. робота з інформацією – вміння збирати, аналізувати й оцінювати нову інформацію, задавати потрібні питання; орієнтуватися у широкому інформаційному полі сучасного світу.

Форми та методи навчання.

Лекційні заняття обов'язково супроводжуються мультимедійною презентацією і відбуваються у таких формах: лекція-діалог (лекція-бесіда), лекція-візуалізація, лекція-дискусія, проблемна лекція, лекція із запланованими помилками тощо. Практичні та семінарські заняття відбуваються у таких формах: робота в групах, мозкова атака, презентація, ділова гра, семінар-дискусія і т.д.

Стейкхолдери, практики, представники туристичного бізнесу, фахівці, залучені до викладання освітніх компонентів.

До викладання освітнього компонента долучаються представники органів державної виконавчої влади в галузі туризму і рекреації, державних та приватних туристичних підприємств, туристичних кластерів, операторів, національних парків, підприємств готельно-ресторанного бізнесу, за участю яких проводяться так звані гостьові та виїзні заняття.

Остаточна оцінка розраховується наступним чином:

Види оцінювання	Кількість балів
Тема 1. Предмет, метод і принципи організації статистики. Статистичне спостереження (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	4
Тема 2. Туризм як об'єкт статистичного вивчення (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	4
Тема 3. Зведення і групування статистичних даних. Графічний метод. Статистичні таблиці (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	4
Тема 4. Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	4

Тема 5. Аналіз інтенсивності динаміки та тенденцій розвитку (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	4
Тема 6. Статистичні методи аналізу кореляційних зв'язків (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	4
Тема 7. Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристичних потоків (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	4
Тема 8. Комплексна оцінка сезонності туризму (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	4
Тема 9. Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	4
Тема 10. Статистика колективних засобів розміщення туристів (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	4
Тема 11. Статистика надходжень і витрат, пов'язаних з туризмом (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	4
Тема 12. Аналіз інтенсивності розвитку та сезонності туристичних потоків (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	6
Екзамен	50
Разом	100 балів

Підсумкова оцінка з освітнього компонента “Статистика у туристичній діяльності” виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ЄКТС відповідно до **Положення про критерії оцінювання знань та вмінь студентів Львівського національного університету природокористування.**

Порядок переведення оцінок у систему ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано
35-59	FX	незадовільно	
0-34	F		

Методи контролю та оцінювання.

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей здобувачів).

2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка (письмове опитування, підготовка різних відповідей, рефератів, підготовка презентацій; написання та опублікування тез конференцій, доповідей круглих столів, семінарів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо).

3. Практична перевірка (проведення опитування, здійснення моделювання ситуацій, складання моделей, виконання практичного завдання, аналіз виробничої інформацію і т. д.).

4. Стандартизований контроль (тести, письмовий екзамен).

5. Самоконтроль (самооцінка здобувача вищої освіти якості засвоєного навчального матеріалу з освітнього компонента в цілому, змістовного модуля чи окремої теми на основі передбачених у методичних рекомендаціях питань для самоконтролю).

6. Самооцінка (передбачає критичне ставлення здобувача до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів).

Види контролю: поточний контроль, проміжний контроль та екзамен.

Академічна політика освітнього компонента.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із деканом і лектором. Усі види робіт з освітнього компонента необхідно виконати і захистити у вказані терміни. Організація та проведення навчального процесу в університеті регулюється **Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування.**

Здобувачі, які пропустили заняття з поважної причини, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка консультацій викладача. Роботи, які здаються і захищаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів). Перескладання проміжних модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Процедура відпрацювання пропущених занять регулюється **Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять.**

Жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. Здобувачам варто бути толерантними, поважати чужу думку. Заперечення необхідно формулювати в коректній формі. Не допускаються підказування і списування під час здачі самостійних робіт і проміжного контролю, копіювання вирішених завдань іншими особами. Мобільні пристрої під час проведення аудиторних занять дозволяється використовувати лише з дозволу викладача. Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі **Положення про академічну доброчесність у Львівському національному університеті природокористування.**

Пріоритетними у діяльності ЛНУП є заходи щодо запобігання, виявлення та усунення або мінімізації корупційних ризиків, які встановлює **Антикорупційна програма Львівського національного університету природокористування.**

Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. В університеті діє чітка процедура антиплагіатної перевірки, що регулюється **Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Львівському національному університеті природокористування за допомогою антиплагіатної інтернет системи (програмно-обчислювального комплексу) StrikePlagiarism.**

Епідемія коронавірусу та російсько-українська війна стали випробуванням для освіти, тому під час навчання активно проводиться дистанційне навчання з використанням різноманітних платформ для виготовлення цифрового навчального контенту та онлайн взаємодії. Зокрема: Платформа Moodle, Платформа Google Classroom, Zoom, Skype, Viber. Політика щодо умов організації освітнього процесу в умовах пандемії регулюється **Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в умовах пандемії, зумовленої COVID-19 у Львівському національному університеті природокористування.**

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Кущенко О.І. Статистика туризму: навч.-метод. посіб. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. 79 с.
2. Мелконян Д. В., Яворська В.В. Статистика в туризмі: навч. посіб. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 195 с.
3. Підгорний А. З., Милашко О. Г. Статистика туризму: навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ. 2019. 204 с.
4. Повідайчик О.С., Повідайчик М.М. Соціальна і демографічна статистика (розв'язування задач у редакторі електронних таблиць MS Excel): метод. рекомендації. Ужгород: УжНУ, 2018. 24 с.

Допоміжний

1. Гаркуша Н. М., Польова Т. В., Гаркуша Н. М. Соціально-економічна статистика: навч. посібник. 3-тє вид., випр. і доп. Харків: Харків. держ. ун-т харчув. та торгівлі. 2018. 374 с.
2. Гончар О. В. Забезпечення якості статистичної інформації: методологія та організація : монографія. Київ: Формат, 2011. 369 с.
3. Горкавий В.К. Статистика: навчальний посібник. Київ : Алерта, 2019. 608с.
4. Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Рудич А. І. Статистика: навч. посібник. Полтава: РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
5. Єріна А.М., Пальян З.О. Теорія статистики: Практикум. 7-ме вид.,стер. Київ: Знання. 2020. 255 с.
6. Кілей Ю. Г. Соціальна статистика: навч. посібник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, Рута, 2011. 240 с.
7. Коротун О. П. Оцінювання стратегічних орієнтирів розвитку туристичної галузі країни в період економічної нестабільності. Інтелект ХХІ. 2020. № 6. С. 51–57.
8. Крупа О.М., Боруцька Ю.З., Іванюк П.В. Наукові дослідження інноваційних напрямів повоєнного відновлення туристично-краєзнавчої та рекреаційно-екскурсійної галузей в Україні. Наукові перспективи. Серія: Економіка. Вип. 8 (50). 2024. С. 450-459.
9. Кушнір Н.Б., Кузнєцова, Т.В. Красовська Ю.В. Статистика: навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. Київ: ЦУЛ, 2009. 208 с.

10. Кушнірук Г.В. та ін. Стратегії сталого розвитку в туризмі та готельно-ресторанному бізнесі: можливості і проблеми запровадження в Україні : кол. монографія, за ред. д-ра іст. наук, проф. Чепурди Г. М. Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: ЧДТУ, 2021. 189 с.
11. Кущенко О.І. Статистика туризму: навчально-методичний посібник для студентів напрямів підготовки 6.030506 “Прикладна статистика” та 6.140103 “Туризм”. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2019. 74 с.
12. Липчук В. В., Крупа О. М. Редукція даних у соціально-економічних дослідженнях. Статистика України. 2017. №1 (76). С. 15-20.
13. Мальська М. П., Гаталяк О.М. Туризм у містах : підручник. Київ : Центр учбової л-ри, 2018. 224 с.
14. Мармоза А.Т. Теорія статистики: підручник. 2-ге вид. перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2013. 592 с.
15. Марусей Т.В. Статистика в туристичній галузі: тестові завдання діагностики якості знань студентів для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальностями 241 «Готельно-ресторанна справа», 242 «Туризм» денної та заочної форм навчання. Кам'янець-Подільський: К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2022. 127 с.
16. Матковський С.О., Гальків Л.І., Гринькевич О.С., Сорочак О.З. Статистика: навчальний посібник. Львів: Новий світ – 2000. 2020. 430 с.
17. Милашко О.Г. Статистика туризму: навчальний посібник. Одеса: ОДЕУ; Ротапринт, 2010. 168 с.
18. Педченко Г. П. Статистика: навч. посіб. Мелітополь: Колор Принт, 2018. 266 с.
19. Про державну статистику: Закон України із змінами та доповненнями: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text>.
20. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 168-р від 16 березня 2017 р.
21. Про туризм: Закон України: веб-сайт. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>.
22. Семенова, К. Д., Карпенко Л. М. Статистика підприємств: навчальний посібник. Одеса: Атлант. 2020. 348 с.
23. Статистика туризму: навчально-методичний посібник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. 79 с.
24. Тринько Р.І., Стадник М.Є. Основи теоретичної і прикладної статистики: навч. посібник. Київ: Знання. 2019. 397 с.
25. Щурик М.В. Статистика: навч. посібн. 2-ге видання, оновлене і доповнене. Львів: Магнолія-2006. 2019. 545 с.
26. Krupa, O., Dydiv, I., Borutska, Y., Yatsko, M., Bazyka, S. (2023). Evaluating E-business performance in tourism within the digital era: A novel information system model. *Ingénierie des Systèmes d'Information*, Vol. 28, No. 6, pp. 1689-1694. <https://doi.org/10.18280/isi.280627>.
27. Sylkin, O., Krupa, O., Borutska, Y., Todoshchuk, A., Zhurba, I. (2023). Exploring the impact of international tourism on regional sustainable

development: A methodological approach for enhancing effectiveness. International Journal of Sustainable Development and Planning, Vol. 18, No. 7, pp. 2089–2096. <https://doi.org/10.18280/ijstdp.180711>.

Інформаційні ресурси

1) Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

– Наукова бібліотека Львівського національного університету природокористування, м. Дубляни вул. В. Великого, 1.

– Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2;

– Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13;

– Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ, вул. Драгоманова, 17;

– Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а.

2) Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:

<https://www.tourism.gov.ua/> - Державне агентство розвитку туризму України

www.mavica.ra - Багатомовний пошуковий каталог.

www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.

<http://www.lv.ukrstat.gov.ua/> - Головне управління статистики у Львівській області.

<https://www.wttc.org/> – Всесвітня рада з туризму та подорожей.

<https://moodle.lnup.edu.ua/> - Віртуальне навчальне середовище ЛНУП.